СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 163. Джерзи Сіті, Н. Дж., вівторок, 16 липня 1935. — VOL. XLIII. No. 163. Jersey City, N. J., Tuesday, July 16, 1935. THREE CENTS

КРАЙ ЗАСКОЧЕНИЙ АМЕРИКАНСЬКО-РОСІЙСЬКИМ ТОРГОВЕЛЬНИМ ДОГОВОРОМ

ВАШИНҐТОН. — Заключення договору про торговлю між Америкою й Росією було повною несподіванкою для політичних кругів.

Вони були здавна під враженням, що переговори між урядами Америки й Росії щодо обміну товарів зірвано раз на все.

Ще більше здивування викликав факт, що Америка признала Росії становище так званої найбільше фаворитованої держави.

Про цю угоду видав департамент стейту публичну заяву, в котрій дає вислів сподіванню, що договір принесе користи обом сторонам. Американський уряд сподівається, що експорт американських товарів до Росії, котрий досягнув недавно до висоти 18 міліонів долярів, досягне незадовго суми 30 міліонів долярів. Уряд сподівається, що Росія додержить своєї обіцянки, бо в Росії вся заграннична торговля в руках уряду й він може звернути її туди, куди йому подобається.

КОНҐРЕС ЛІҐИ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ МОЛОДІ.

НЮ ЙОРК. — У суботу, 13-го липня, відбувся другий конґрес Ліґи Української Католицької Молоді Північної Америки. Оголошено, що прибули 200 делеґатів з яких 30 громад. Наради відбувалися цілий день в Парк Сентрал готелю при 7-мій евені й 56-тій вулиці під головством панни Еви Піддубчишин з Джерзи Сити й адвоката Степана Яреми з Ню Йорку. Реферати виголосили: о. В. Федаш, студент С. Мамчур з університету Єйл, редактор С. Шумейко, Ева Піддубчишин, панна Волчук з Филаделфії, Михайло Наґірний із Стемфорд, Б. Катамай з Шікаґо; Евгенія Шовська з Ню Бедфорд виголосила поетичний апель до виховників. Перечитано реферат панни Ґринишин з Асторії. Перед конґресом відбулась архиєрейська Служба Божа в церкві св. Юра, в неділю ввечір бенкет з багатьома промовами та вокальними продукціями хору з Перт Ембою, панни Бурбели й артиста Петра Ординського, після чого була забава з танцями. Головою Ліґи на наступний рік вибрано Еву Піддубчишин.

Тостместром вечері був адв. С. Ярема. Привіти від українських епископів у стейтах і Канаді передав о. Ф. Тарнавський. Довші бесіди виголосили о. Ф. Лебоф від „Нешенел Кетолик Ют Ліґ Конференс" і суддя кримінального суду Калинс. Далі говорили: о. А. Пик, о. Л. Сембратович, о. А. Лотович, В. Лотоцький і д-р Стець.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ КЛИЧЕ РОБІТНИКІВ ДО ОБОРОНИ ПРОЄКТУ ВАҐНЕРА.

ВАШИНҐТОН. — Уряд Американської Федерації Праці взиває всі робітничі юнії боронити закона Ваґнера й Конерія про полагоджування непорозумінь між робітниками й підприємцями.

Заява підкреслює, що закон дає робітникам право вибору юній за своїм бажанням та право представництва в переговорах робітників з підприємцями за умовини праці, одначе це все залежить від того, чи робітники захочуть з цих прав користати. Фабриканти, котрі вели опозицію проти закона Ваґнера, будуть старатися звести його на ніщо. Всякі заходи того роду треба подавати до відома Федерації Праці. Одначе, остерігає заява, треба підносити жалоби тільки тоді, коли основи жалоби зовсім певні.

КАМПАНІЯ УРЯДУ ПРОТИ ЗЛОЧИНІВ.

ТАКОМА (Вашинґтон). — Присяжні судді федерального суду признали 19-літню Марґарету Вейлі, винуватою участи в викраденню Джорджа Вейергайзера. По 4 годинах 45 мінутах нарад присяжні сказали, що вона помагала свому чоловікови в злочині, що мав їм добути 200,000 долярів. Вона хотіла признатися до вини, але суддя на це їй не дозволив.

У Ню Йорку поліція виловила шайку вломників і бандитів, котрі за останніх 8 місяців ограбили коло чотири сотки крамниць.

АДВОКАТИ ОСУДЖУЮТЬ РОЗПРАВУ ПРОТИ ГАВПТМАНА.

ЛОС АНДЖЕЛЕС. — Ґрупа адвокатів, що приїхали сюди на річні збори Американської Адвокатської Палати, подала до публичного відома свій рапорт про відношення преси до таких судових розправ, як суд Бруна Гавптмана.

Ці адвокати кажуть, що ґазети зробили зі звичайної судової розправи проти Гавптмана ґазетню сензацію. На цю тактику пішли, на жаль, і адвокати й прокураторія. Підбехтувано почування товпи. Наслідком цього в розправі не йшло властиво про справедливість. Справедливість задушено під викривленими почуваннями: з одного боку сентиментальною симпатією, а з другого боку бажанням жорстокої пімсти.

ПРИЗНАЄТЬСЯ ДО НАЙМУ ВБИВНИЦІ.

Шікаґовська поліція каже, що пані Бленш Донкел призналася, що вона наняла була за гроші паню Евелин Смит, 35-літню хорову співачку, вбити Ервина Ланґа, та що ця своє зобовязання справді виконала. Поліція зарядила загальну нагінку за вбивницею.

БОЛГАРІЯ ЗНЕСЛА МОНОПОЛЬ АЛЬКОГОЛЮ.

Рада міністрів видала декрет, що зносить монополь алькоголю, що його тому 10 місяців заснував уряд Ґеорґієва. Умотивовують цей розпорядок тим, що монополь алькоголю доказав свою непотрібність, бо вільна торговля спіртом є кориснішою й фабрикам і державі. Думають, що в короткому часі уряд знесе й монополь цурку, соли й нафти.

В розібранні мотивів цього декрету-закону теперішній уряд гостро атакує діяльність попереднього уряду під головуванням Ґеорґієва.

МІЖНАРОДНЯ ДЕЛЕҐАЦІЯ У ЛЬВОВІ.

Міжнародня робітнича делеґація приїхала до Львова, щоби познайомитися з умовинами, серед яких живуть політичні вязні і трудова кляса нашого міста. В склад делеґації входять: пані Орнель, професорка Сорбони в Парижі, американський адвокат Аркс від Ліґи оборони прав чоловіка і громадянина, що боронила 9 молодих Муринів із Скатсборо, засуджених на смерть, польський робітник із Франції, український робітник з Канади, один журналіст і один письменник із Франції. Передтим делеґація була кілька днів у Варшаві та Лодзі.

ВБИВАЮТЬ ПОЛІЦАЇВ.

На терені громади Торчин, пов. Луцьк, убито крісовими стрілами постерункового поліції, Ріхтера, а другого поліцая тяжко ранено. Оба робили обходову нічну службу. В короткому часі це вже друге вбивство поліція на Волині. На початку червня вбито постерункового Бернацького. Винуватці досі невідомі.

АРАБИ ДРАЖНЯТЬ ЖИДІВ СВАСТИКОЮ.

Аґенція Пал.кор. приносить вістку, що палестинські Жиди, поселені там недавно як утікачі з Німеччини, і там не мають спокою перед націстичною емблемою, тобто свастикою. Недавно виїхав залізничий поїзд з Ґаїфи до Дамаску, а на ньому хтось розвісив велику вивіску із свастикою націстів та написом в арабській мові: „Німеччина понад усе". Жидівські поселенці завважили вже від кількох тижнів, що ворожі їм Араби послугуються тим кличем, очевидно, для дразнення Жидів. Думають, що це діло ґітлерівців, щоб навіть у Палестині дошкулити Жидам.

ПРИСУД НА КОМУНІСТІВ.

Окружний суд у Луцьку засудив за комуністичну діяльність (приналежність до КПЗ-У) Арона Тинне на 12 літ вязниці, Андрія Жолтанського на 10 літ, трох обвинувачених по 8, двох по 6, одного на 5, а одного на 4. Всі втратили громадянські права на 10 літ.

ЗЕМЛЕТРУС ПОТРЯС ЛЕГКО КАЛІФОРНІЄЮ.

У суботу рано навістив південну Каліфорнію легкий землетрус. Від потрясень землі дзвеніли шиби вікон та тряслася хатна обстанова, одначе справжньої шкоди не було ніякої.

ЗНОВУ ПОЛЮЮТЬ НА ТІЧНЮ ДИКИХ СОБАК.

Тічня диких собак, що волочиться полями в Шрусбері, Ню Джерзі, напала оноді на 7-літню дівчину, як вона вийшла подивитися, від чого зчинилася метушня в курнику. На її крики надбіг її батько й вистрілом з рушниці відстрашив собак. Тепер стейтова поліція, опікуни полювання та місцеві поліцаї зібралися на облаву, щоби вибити всі здичілі собаки.

МУРИНИ ХОЧУТЬ ОРҐАНІЗУВАТИ ПОМІЧ ЕТІОПІЇ.

У салі при 138-мій вулиці в Ню Йорку відбулися перші збори Муринів у цили зорґанізування активної допомоги у війні Етіопії. Збори скликав недавно зорґанізований „Всеафриканський Реконструкційний Союз". На зборах виступав з промовою передовсім ініціятор руху, муринський священик Гаролд Г. Виліємсон, котрий доказував, що американські Мурини мусять допомогти муринській державі в Африці, загроженій Італією. Виступали й інші бесідники з горячими промовами в тім самім напрямі. Одначе на збори зійшлося тільки мале число людей.

ТРАҐЕДІЯ ФІЛЬМОВОЇ АРТИСТКИ.

Фільмова артистка, що грала головну ролю в африканській екзотичній фільмі „Трейдер Горн", 22-літня Едвін Бут, сталась жертвою таємничої африканської недуги. Набавилась цієї недуги, стоячи годинами серед страшної спеки перед апаратом, або бігаючи босо в дівичих лісах. Вона дістає час до часу параліж, тратить мову або сліпне, щоб за якийсь час почуватися знову здоровою. Про дальшу артистичну карієру не може очевидно й думати. Вона одержала від фільмового підприємства відшкодування у висоті міліон долярів, одначе це мала для неї потіха. На днях приїхала з Америки до Лондону, щоб лікуватися в інституті для тропікальних недуг. Подорож відбувала кораблем у темній кабіні, днями і ночами не опускали її доглядачки. На беріг винесли її на ношах, бо саме тоді розпочалась була в неї атака паралїжу.

АДОПТУВАЛА 26 ДІТЕЙ.

У Новім Порті, головнім місті острову Вайт, поховали жінку, яка адоптувала за своє довге життя (мала 87 літ, як умерла) 26 дітей і всіх вивела в люди і виховала на корисних громадян англійської держави. Вона померла бідною, бо віддала ввесь маєток на виховання чужих дітей.

ЗГОРІЛА ФАБРИКА.

В Руді Пабяницькій під Лодзею згоріла фабрика шовку, наслідком чого втратили працю 230 робітників. Шкоду, яка була обезпечена, обчисляють на 2 і пів міліона злот.

НАШЕ ДУХОВЕНСТВО НА ЗАКАРПАТТЮ.

Більша його частина — пише ужгородське „Українське Слово" — нездарна, політично теж невироблена; вона виявила при недавніх виборах свою повну безсильність і повний брак впливу на село. Ця більша частина ще й нині культурою і мовою народови чужа. Старим треба дати вмерти, а молоді? Приїздить у село суспендований священик д-р Фенцик, аґітує проти унії, обіцяє збудувати в селі православну фару і церкву. Молодий уніятський священик у тому селі певно виступив проти Фенцика? Ні, він серед народу за Фенцика аґітує... Деякі беруть відозви християнської партії, кажуть себе іменувати мужами довіря і кандидують в інших партіях та голосують на іншу партію — нехристіянську.

ПРАВОСЛАВЯ В КОЛОМИЙЩИНІ.

Мешканці села Мишина, пов. Коломия, ще в квітні ц. р. заявили про своє бажання перейти на православний обряд. Як повідомляє „Русское Слово", справа їм удалася гладко. Чину прилучення населення Мишина до православя довершив архимандрит Філофей, православний парох зі Львова, при допомозі о. Аполльона Новицького. Село Мишин відоме віддавна зі свого москвофільства.

БУРЯ НАД СОКАЛЬЩИНОЮ.

В ночі на 25. червня перейшла над Сокальщиною незвичайно сильна буря з громами. Сильний вихор ушкодив будинки, повиривав старі дерева, кидаючи їх далеко. В Теляжі грім убив 11-літню Ксеню Яремчук, що сховалася перед дощем під ґанок Захара Чорнія. Другий грім спалив загороду Омеляна Штикала. Одночасно над Бугом убив коня. В селі Бобятині буря знищила стодолу, в якій сховалися пять осіб. Всіх тяжко потовкло. В Ільковичах грім ударив у стайню Волод. Шамборовського і вбив дві штуки худоби. Всюди буря ушкодила збіже.

СВИНЯ ЗАГРИЗЛА ДИТИНУ.

В селі Дорожеві селянин вдовець Михайло Грушовський вийшов до праці в полі і на тоці в стодолі лишив в колисці 6-тижневу дитину під опікою 14-літнього сина. Хлопцеви знудилося пильнувати братчика і пішов бавитися на вулицю. Тоді прийшла до стодоли свиня, витягнула дитину з колиски і виїла їй часть лиця та одну руку. Коли батько вернувся додому, знайшов дитину неживу.

ЕНДЕЦЬКІ ПОРАХУНКИ.

Польський Комітет Кресовий скликав до Тернополя віче під гаслом консолідації польського громадянства. Віче відкрив д-р К. Свірський, редактор „Курєра Львовського", реферат виголосив проф. д-р Ст. Грабський зі Львова. Коли референт скінчив свою промову, на салі явилась ендецька боївка, зложена з кількадесятьох молодих людей, що під проводом Маріяна Роіка приїхала зі Львова. Боївкарі зчинили авантуру, наслідком чого присутній на салі представник старости розвязав наради.

ХОЧУТЬ РАТУВАТИ МИР І МУСОЛІНІЯ

ЛОНДОН. — Італійські транспорти йдуть через Суезький канал до пулудневo-східньої Африки. Перевантажування відбувається серед спеки 122 ступнів. Положення в Італії таке, що Мусоліні не може повернутись назад. Колиб він завернув вислане військо без ніякого осягу, то могла би повстати революція проти його режіму, а це знову моглоб загрозити загальному мирови. Та Абисинія не може згодитися на домагання Італії. Італія хоче дістати право побудувати залізничий шлях через саму середину Абисинії, щоб получити обидві італійські кольонії: на півночі й на полудні. Колиб теперішний етіопський цісар на це згодився, міг би стратити трон. Там багато претендентів до його трону. Щоб зробити спробу погодити ті противні інтереси, зійдеться Рада Ліґи Націй 25-го липня. Дипльоматичні кола обговорюють можливість спільного англійсько-француського посередництва за підтримкою Злучених Держав.

АМЕРИКАНСЬКО-СОВЄТСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА УГОДА.

МОСКВА. — Прийшло до заключення американсько-совєтської торговельної угоди на один рік. Її можна буде відновляти в безконечність. Совєти мають закупити американських промислових виробів на 30 міліонів долярів, а зате Америка має купити дещо від них. Совєтська преса дуже врадувана договором. Надіється, що тепер прийде до полагоди спору за незаплачення довгів Совєтами.

ЗГИНУЛИ 10,000 ЛЮДЕЙ У ПОВЕНІ.

ГАНКОВ (Китай). — Ріка Ган завалила гать на захід від Ганкова, заляла цілу околицю, при чім 10,000 людей згинули. Загрожене місто Ганков з усім півтора-міліоновим населенням.

ЛУГОВЕ СВЯТО У ЛЬВОВІ.

ЛЬВІВ. — В неділю, 30-го червня б. р., відбулося Свято 10-ліття Лугової Орґанізації з походом лугових лав містом. Триденна непогода не дозволила, щоб Свято Лугу вийшло таким, як цього сподівалися всі. Не зважаючи на те все, на свято прибули 39 Лугів з 10 повітів та чотири лугові орхестри. Через непогоду відпало богослуження на луговій площі, зате в 11-тій годині пішли походом луговики на Евхаристичне свято на Ринку. Після того пішов похід на лугову площу вулицями: Рутовського, 3-го Мая, Словацького, Сикстуською, Потоцького, Ленартовича й Вулецькою, з трома орхестрами. В поході взяли участь 850 луговиків і 250 луговичок, але у святі взяли участь 1,478 членів та членок. На площі Лугове братство відпочало годину й під проводом голови Великого Лугу, д-ра Дашкевича, стануло до вправ, хоч дощ то йшов, то переставав. Після вправ до лугових лав, що зійшлись у чотирокутник, промовив д-р Дашкевич, відзначуючи у промові це свято, заохочуючи Луги до праці та закликаючи їх прибути 4-го серпня ц. р., коли Лугове свято буде повторене. Лугові чети вислухали на позір свого гимну „Ой, у лузі" й почали дефіляду перед Головною Старшиною, що була переглядом дисципліни та кольориту народньої одежі. Дефіляду публикуа оплескувала грімко за кожним відділом.

МАНІФЕСТАЦІЙНЕ СВЯТО ЕВХАРИСТІЇ.

ЛЬВІВ. — Цьогорічне свято Евхаристії пройшло у Львові неменше величаво, як попередніми роками, не зважаючи на дощ, який перепадав підчас походу в Ринку. Участь у святі взяли братства й сестрицтва з усіх українських церков у Львові, визначні представники українських установ, а корпоративно йшли члени товариств: „Воля" з орхестрою, „Зоря" з орхестрою, „Будучність", „Сила" та інші з прапорами і маси вірних.

ПОЛЬСЬКА ПАРТІЯ СОЦІЯЛІСТИЧНА ПРОГОЛОШУЄ БОЙКОТ ВИБОРІВ.

ВАРШАВА. — Начальна рада ППС рішила не брати участи у виборах до сойму і сенату. Рада рішила порозумітися з людовцями й соціялістами національних меншин та клюбами національних меншин,

ОЛЕКСАНДЕР ГАРКАВЕНКО МИСТЦЕМ СВІТА.

ВАРШАВА. — Наш відомий змагун у тяжкій атлетиці, Олександер Гаркавенко, здобув цього року знову мистецтво світа у важко-атлетичних змаганнях.

РЕЛІҐІЙНА БОРОТЬБА В ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ.

БЕЛФАСТ (Північна Ірляндія). — Товпа перебігала сьогодні через Савт Белфаст із горіючими смолоскипами палила та грабила крамниці, при чім приходило до завзятих сутичок між протестантами й каталиками. Протестанти відбувають уже другий день 245-літню річницю бою під Бойн. Згинули пять людей, ранених є 50. Змобілізовано поліцію й військо.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.
На рік $6.00
На пів року $3.25
На три місяці $1.75
Число з пятниці (з англійською частю):
На рік $ 2.00
На пів року $ 1.25
В Джерзи Сіті і Заграницею:
На рік $9.00
На пів року $4.75
На три місяці $2.50

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy
One year $6.00
Six months $3.25
Three months $1.75
Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):
One year $ 2.00
Six months $ 1.25
Foreign and Jersey City Rates:
One year $9.00
Six months $4.75
Three months $2.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА ТРЕТЮ ПАРТІЮ

Недавно відбулися в Шікаґо збори в спеціяльнійний цили: зорґанізувати третю політичну партію.

Щось подібне могло статися хіба в краю, який спирається в своїй політичній практиці на англійську традицію двох партій. З цею практикою, що освячена довгою англійською парляментарною традицією, зірвала вже й сама Англія. Удержалася ця система в Америці, не дивлячись на те, що американська конституція й політика буцімто зривали з англійською конституційною традицією при самім оснуванню держави.

Теоретично двопартійна система має певні користи. Вона упрощує політичну боротьбу. З одного боку маємо партію уряду, котра старається переводити в життя закони, потрібні з погляду уряду. З другого боку стоїть партія опозиції, котра заступає інші погляди. Зі стирання з собою цих двох напрямів виходить політика краю. Отже одна й друга партія є частиною тої самої системи. Партія опозиції не є ворогом уряду, а тільки його противником. Партія опозиції стає партією уряду, як партія уряду впаде. Опозиції не переслідують, як у Росії, Італії, Німеччині або Польщі. Деколи провідник опозиції дістає урядову платню за свою опозицію до уряду.

Не вважаючи на всі ці користи з двопартійної системи, її хочуть тепер в Америці закинути. Ініціятори третьої партії кажуть, що вони хочуть оснувати третю партію на засаді, що продукція, себто виріб усякого добра в краю, має вестися не в цілі зисків, а в цілі вжитку. Ця заява показує, що ціллю всякої політики в основі є таки економія, господарка краю. Вона показує, що обі старі партії, не дивлячися на опозицію одної до другої, згідно спираються всетаки на одну господарську програму, себто на програму виробу для зиску.

Під виробом для зиску, відомо, треба розуміти виріб для зиску для керманичів господарки в нинішній господарці, себто для підприємців. Отже обидві старі партії кладуть своїм завданням попирати зиски для підприємців. Проти цієї спільної засади старих партій підноситься нова програма: що виріб має відбуватися не для зисків підприємців, але для пожитку населення. За цю нову засаду піде боротьба між новими партійними уґрупуваннями. З шікаґовської конференції третя партія ще може не повстане, але боротьба, зазначена на ній, буде вестися в Америці щораз виразніше й щораз свідоміше.

СИЦИЛІЯ

(З мого подорожнього щоденника).

І. Месіна.

Соняшний острів зустрічає мене дуже похмуро. Низькі хмари вкривають гори за червонястими дахами Месіни і вода в Месінській протоці між Сицилією й Італією темнатемна, аж чорна. Тепер я розумію, чому й **наше** море, що так часто хмуриться й гнівається, зветься **Чорним** морем. Але всеж — де ти, о прославлена зеленкувата блакіте вод Сицилії?

Білий фери-бот (з англійського), важко попихаючись під тягаром трох поїздів — одного пасажирського й двох товарових — посувається поволі, залишаючи поза собою скалисті береги Калябрії. За маківку Аспромонте зачепилася хмарка і нараз зарожевілася, ніби засоромилась. Але скоро посіріла. Мотор скваппно працює й чердак „фери-боту" дрібно тремтить. Пориви вітру пронизують легеньке убрання, і я з жалем згадую про камізельку, що я її, побоюючися завеликої спеки, заздалегідь сховав до валізки. Час-від-часу тремтіння мотору ніби заражає мене, і я починаю теж злегка тремтіти. Бррр...

Хто би сказав, що я підїжджаю до острова **сонця, пальм, помаранч і вічних квітів, та** ще й при кінці травня!

„Фери-бот" цілий із заліза. Але мені чомусь пригадується деревляний порон на Дністрі, жидівська балагула, що нею я їздив із Камянця до Ларги; де брав потяг до Києва, дід Харон (що **ми** його звали, пригадуючи собі Іліяду), пирхання коней, вигуки й лайки балагульщиків, що мусіли вживати чимало зусиль, щоб загнати коней на порон, і дзюркіт та бурхання нестримної дністрової води, що нераз поважно загрожувала відірвати порон і погнати його разом з нами по волі своїх швидких хвиль.

„Фери-бот" на Месінській протоці повнить функцію дністрового порона. Вони — два брати. Але один з них — посвідчує, що дає чуже варварське поневолення народови на **найбагатшій** землі, а другий — що дає цивілізація вільному народови і на **найбіднішій** землі. Колиб ви бачили, як плавко й спокійно, без зайвого галасу й крику вкотився до „фери-боту" мій потяг по рейках, що примикали з берега до прокладених на пароплаві (бо „фери-бот" є зрештою ніщо інше, як великий пароплав із спеціяльними функціями) рейок. Бідні балагульщики! Після дністровського порона їхні голоси ніколи не могли більше набирати мельодійної згучности!...

Переїзд треває сорок хвилин. На чердаку „фери-боту" існують дуже добрі ресторани першої й другої кляси, де можна пообідати за десять лір, тоді, як у вагонах-ресторанах на залізниці треба заплатити за такий самий обід двадцять пять лір. Обіди в вагонах - ресторанах знаходяться в руках інтернаціональної організації; обіди на „фери-боті" в руках італійського місцевого підприємця. На своїй власній кишені відчуваю з приємністю цю ріжницю між „національним" і „інтернаціональним".

На ресторанному меню написано, що услугу враховано в ціни рахунку, — але я, на всякий випадок — залишаю на таці зайвих пятьдесять чентезимів, і кельнер вдячно кланяється. І так по всіх усюдах: коли хочеш вдячности, мусиш давати **більше, ніж** із тебе **за правом належиться.** Дійсно щасливим, себто задоволеним і сповненим людської вдячности, може бути мабуть тільки той, хто має можливість і хоче завжди більше давати, ніж брати. Бо в акті давання є вже вияв **вищости.** Наш нарід усе був широким, він усе був щедрим, він любив давати, гостювати — і в тому є велика запорука його **вищости**, що вимагає лише скоординування, щоб його щедрість скермовувалася по нінії національної солідарности, а не інтернаціональної розперезаности.

Спираюся на поруччі й дивлюся в чорну воду. Біле шумовиння здіймається вгору від ударів стерна й коліс, і вода навкруги кипить і вирує. Тут десь поблизу мають бути Сцилля й Харибда, що вдосвіта людської історії лякали найвідважніших мореплавців. Сцилля, кажуть, була огидною потворою з дванадцятьма ногами, шістьма головами на шістьох довгих шиях, озброєних трома рядами зубів — „повних — після вислову Гомера — жорстокої смерти". Була колись вона прегарною дівчиною, але заздрісні боги (ах! ті заздрісні боги!) перемінили її в жахливу потвору й поселили її тут у цій протоці, в якійсь темній печері на високій скалі, щоб охороняла протоку, як вірна собака, і, як вірна собака, постійно гавкала й вила всіми своїми шістьма пащеками.

На другому березі, напроти неї, знаходилася не менше страшна й небезпечна Харибда, що тричі на день ковтала мало не всю воду з протоки й потім знову її з себе викидала. Пройти поміж Сцилльою й Харибдою видавалося в старину найвідважнішим геройством — таким як тепер видаються перелетіти Тихий чи Великий океани.

Але мені, з висоти пароплавного чердаку, гавкання Сциллі видається лише докучливим голосом вітру, а ковтання води Харибдою — грою хвиль ускалистого берега. Але один з моїх сусідів запевняє мене, що не для великого „фери-боту", але для звичайних таки собі рибальських човнів плавання через Месінську протоку ще й досі є небезпечним внаслідок сили швидких і несподіваних течій. У деяких місцях протоки сила течії доходить 9 кільометрів на годину. Ці течії відмінюються в звязку з позицією сонця на небі, з відмінами місяця та з напрямками вітру. Очевидно, вони чергуються в напрямку кожних шість годин, але буває чимало винятків з цього загального правила. Поміж двома відмінами напрямку течії буває з півгодини рівноваги, спокою, — і давні мореплавці вичікували завжди отої півгодини, щоб проскочити безпечно — оце й було тоді: пройти поміж і Сциллою й Харибдою. Аме горе їм, якщо вони попадали в протоку в момент зустрічі двох течій, коли формуються глибокі вири, здіймаються з моря великі хвилі і, ніби чиїсь жахливі руки знизу перекидають човни. Тоді море вие, як шістьголова Сцилля, і западає вниз, ніби зникає в Харибдиній горлянці. Навіть справжні морські чудища не витримують гри й тиску вод у несамовитих вирах, і в Месіні від років існує Інститут морської біольогії, що одним із головніших його завдань є студіювати ті глибоководні риби, що їх викидає море на месінські береги, і що їх ніколи не можуть зловити звичайні рибалки, бо їхні сіти не сягають так глибоко.

Кажуть, що в Месінській протоці спостерігається ще одно незвичайне явище: в днях великої спеки й тихо дзеркального моря мешканці Калябрії — головним чином коло Реджо Калябрії, що розкинулося в підгірю Аспромонте — бачать береги Сицилії незвичайно наближеними, ніби месінська протока була не частиною моря, а хіба рікою, а на них, та в воді й у повітрі над ними бачать вони палати, сади, міста, що постійно відмінюють форму та фантастично видовжуються. Це явище, якого мені не пощастило ствердити, наближується до тих марев, що їх знесилені й спраглі мандрівники бачать так часто в безводних пустелях, — та досі не знайдено для нього тут, у Месінській протоці — ніякого певного наукового пояснення.

Сама Месіна робить враження одноманітне: по всіх-усюдах однакові двоповерхові доми, вибудувані на один і той самий зразок, з одного й того самого матеріялу — бетону. Найвищі доми не перевищують третього поверху, — та й тих дуже мало. Вулиці широкі, просторі. Крамниці гарні, багаті. Ціла теперішня Месіна вибудувана яких два десятки років тому на руїнах старої Месіни, що зникла в страшному землетрусі 1908 року. Зпоміж 120 тисяч тодішніх мешканців міста, згідно з переписом 1901 року, 84 тисячі знайшли смерть під руїнами власної хати. Це була справа — одної хвилини. Скільки невиповнених зобовязань, скільки несповнених мрій!...

Місто відбудовано засобами італійського уряду з допомогою жертв, що надходили з усіх кінців світу. Тоді ще людність була дуже чутлива на стихійні нещастя й поспішала з допомогою. Страхіття великої європейської війни, а потім повоєнних революцій настільки притупили вражливість душі й серця, що навіть голодування міліонів (кажу — міліонів, не тисяч!) українських селян під московським режімом, залишає людство байдужим: свої маленькі неприємности так докучають, що видаються далеко важливішими від нелюдських страждань далеких чужинців.

Візники в Месіні — як і по всіх інших містах: вбачають у чужинцях єдину можливість якось прожити. Тому доказують, що вони їздять і порушують усі закони землеміряння. Це дарма, що вони мають таксаметри, які точно вимірюють простір між пунктом відїзду й пунктом приїзду. Саме з огляду на оцей таксаметр тільки й можна говорити про чудо. Автім, коли навіть земля стоїть тут так нетвердо, всякі чудеса є можливі. До одного з таких чудес треба віднести факт, що від двірця до готелю в Месіні віддаль **двічі більша, ніж** від того самого готелю до того самого двірця. Я тут цілком ні при чому. І візник таксамо. Маємо перед собою не якесь субективне відчування, а цілком обективну бездушну машину, що лише сухо реєструє факти. Отже факти говорять ясно: від двірця до готелю чотири ліри. Від готелю до двірця — дві ліри. Все — за таксаметром.

Перше враження, кажуть, є найсильніше враження. Всі подорожні отримують це перше враження від носіїв, шоферів і візників. Що воно є дуже сильне, цьому трудно заперечити, але що воно є дуже приємне, в тому можна сумніватися. Мимоволі шкодуєш, що від цього першого враження від візників і шоферів поширюються — через другорядні готелі — на цілу країну. Тут можливі величезні помилки в психольогічній перспективі.

Брак часу не дозволяє мені затримуватися в Месіні задовго — хіба кілька годин. Автім, саме місто мене не приваблює, — трудно придумати щось більш стандаризоване, підігнане під один і тойсамий зразок. Всеж хочу глянути на собор, вибудуваний десь коло 1092 року (мало не одноліток нашої Київської Софії). Але година не відповідна — собор замкнено. Бачу тільки, що його відбудовано після землетрусу з старого й нового матеріялу, імітуючи з найбільшою точністю всі подробиці, відомі з давніх образів та репродукцій. Типовий норманський стиль. Мабуть, знайшов би щось цікавого в середині, але раз не можна — то не можна. Зате знаходжу дуже швидко потіху в спогляданню на соборну дзвіницю, що має поважну честь держати на собі і в собі найбільший в світі годинник.

Над описом цього годинника варто спинитися.

(Закінчення буде).

Евген Онацький (Рим).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ЛОРЕЙН, ОГАЙО. Тов. У. Н. Союза, від. 50, повідомляє всіх своїх членів, що звичайні збори відбудуться 21-го липня, в годині 1-шій пополудні, у гали де звичайно. Пригадуємо членам, щоби приходили на збори кожного місяця. Неприявний на зборах член заплатить кару. — М. Шемчик, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 20-го липня, в годині 6-тій ввечір, в гали церковній, 127 Парк вул. Просимо членів і членкиць прибути на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Контрольна комісія здасть справоздання за минулий півріч з діловодства уряду. Довгуючі члени мусять цього місяця вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Суспендовані минулого місяця члени можуть прийти і заплатити свої залеглости та дальше бути правосильними членами в У. Н. Союзі. — І. Хомета, предс.; В. Колесняк, кас.; Я. Децембер, секр.

ПЕРТ АМБОЙ Н. ДЖ. Піврічні збори Бр. св. О. Николая, від. 104, відбудуться 21-го липня, точно в годині 6-тій ввечір, в народнім домі. Буде справоздання уряду і контр. комісії. Неприявний на зборах член підлягає карі 50 ц., а урядник 1 дол. — Мих. Вітів, предс.; Іван Антопорович, кас.; Мих. Зельвак, секр.

Оправдання.

— Ей, жінко, ти взялася місити хліб, а навіть рук не помила.

— Та це нічого, я замішую разовий, чорний хліб.

Фелікс Тімерманс*).

СТАРІ ВІТРЯКИ

Пять деревляних вітряків стояли давніше довкола старого містечка з червоними дахами. Надавали йому сільського вигляду.

Всі розложилися при дорогах, що вели до сусідніх сіл і містечок. То були старі, вірні вартові та зупиняли чуже й новітнє, що не надавалося до того містечка.

Поки вітряки тут стояли, містечко не змінилося. Життя йшло ремісничою ходою; воно було маломістечкове.

Хоч вітряки були такі вірні вартові, не могли встояти перед двома вілзливцями: перед електрикою та війною. Ті вітряки, що стояли при сіссперських воротах, повалили тому кілька літ, бо недалеко побудували електричний млин. Конкуренція зробила їм кінець. Грунт розпарцелювали. Також цей вітряк біля мехельнерських воріт небаром не мав що робити. Забрався в кемпенерську околицю.

Та все ще були три вітряки. Витягали рамена, наче веселі діти. Поки у Фляндрії не розшалілася велика війна. Якась потвора розбила кестертський вітряк у дребезги. А той вітряк, що був біля левенських воріт на міських валах — згорів. Так то остався всього один вітряк Францоза.

Мій приятель Палітер дуже любив той вітряк. Який гарний був той вітряк у мряці, коли обриси його спливались, а сам вітряк знімався грізно наче примара, або коли сніг наложив на нього смішну велику шапку! Іншим разом вилискувався до сонця, а вечером купався в червонавому вогні. Довкругиж околиця спочивала в тіні.

Таксамо радо Палітер дивився на цей вітряк, як він блестів у доці. А ще радніше на вітрі! Тоді обертав крилами з усієї сили свого великого, деревляного тіла. Коли нічю завивала хуртовина та термосила вітряком, Палітер із смутком згадував його. І радів, коли на другий день рано побачив, що його приятель іще цілий та весело обертається у свіжому сонці. А який гарний був у соняшному сяйві! Тоді Палітер казав, що вітряк могутній, окутаний старими оповіданнями про кохання й духи.

Для нього вітряк був дуже схожий на людину, мав її примхи й такий був запопадливий. Коли похожав полями, попри живоплоти й дороги, попри ниви збіжа та конюшини й нараз через дерева побачив вітряк, тоді околиця здавалася йому ще приязніша. Він вірив, що околиця щойно тоді оживає, коли в ній є вітряк. Який він гарний, коли вимахує крилами. Коли на овиді бачите, як махаються крила вітряка, околиця набирає життя.

Вітряки манять наче горби.

Політер мав те щастя, що знав душу вітряка. То був мельник, Францозів батько. Жив побіч у білому домику. Виходив на двір поглянути, відки вітер віє, і так наставляв вітряк. Пробував зерно, що достигало та що небаром змелять його вітрякові зуби на біленьку пухку муку на смачний хліб.

Францозів вітряк мав у собі щось, що кожного манило.

Залюблені стрічалися біля вітряка; годівельники голубів пускали відтам молоді голуби, або ждали прилету старих; мужики із сусідства, яким і на думку не приходило показати носа споза своєї землі, як прийшли до вітряка, приставали та годинами вдивлялися в гарну околицю.

Як усі вітряки, так і цей був символом мира. Тому їх пускали з вогнем у кожній війні, як це бачимо на старих малюнках. Де обертається вітряк, там у краю є хліб і мир.

Вітряк це механізм, що настроює по сільськи й поетично. Тому люблять їх поети й малярі. Словом, у вітряках живе щастя.

І як символ щастя стояв Францозів вітряк над Нетою на горбку.

Вже перед війною, як по другому березі на міських валах такий саміський вітряк вимахував іще крилами, почалася погана боротьба проти нього. Електричний млин, цикльопська скриня всадилася визиваючо між обома. Гудіння машин заглушило веселе тик-так крил вітряка.

На війні згорів один вітряк. І Францозів вітряк стояв сам один. Сумно й тихо простягнув рамена вгору. Тоді не було що молоти. Наче із зачиненими очима сумував над околицею, яка звичайно подостатком давала йому зерна.

Так стояв чотири роки.

Потім веселі сурми проголосили мир. Одушевлено й відважно почали вітрякові крила теж свою пісню вітрів, а в середині розсипалася біла гарна мука.

Та мабуть поцілили його душу. Мельник десь пропав. Чи може гудіння протилежних машин вигнало його з його білого домика, чи терпіння воєнних літ? Не знаю. Я не знав цього мельника, а Палітер, що міг мені це розповісти, десь далеко в чужих сторонах.

Кілька тижнів пізніше похожав я по полях. День у день бачив я, що старий, добрий млин, який давав хліб і мир, не працює. Припадково не виходив я кілька днів і тепер наново впивався красою околиці. Запах достиглих овочів і сильний запах дубового дерева наповняли повітря. На воді плили зірвані листки.

Та що це? Там по тамтому боці така пустка. Чогось не доставало. Не було Францозового вітряка!

Мені здавалося, що це сон. Як звичайно, коли нас постигне якась втрата, я ще не вірив, щоби воно дійсно могло бути, так воно вразило мене. Годину пізніше я переконався, що воно справді так.

Купив вітряк один селянин із Вікеросту, повалив його та відвіз до свого села. Що не подолали громи, хуртовини, війна та машини, цьому зробив кінець мужичок із Вікеросту.

Тепер пустка на полях. Чогось недостає краєвидові. Немає вітряка й уже ніколи не стане новий на його місці. Містечко не має вже вітряка. Та люди — цей спогад не дасться затерти — говоритимуть і далі: „Иди до вітряка й пусти голубів хай літають" і „Нині вечором прийду до вітряка". Його вже там нема. Та люди все ще говоритимуть про нього, ніби він там стоїть. В уяві бачать іще його.

Часи вітряків минулись. Один за одним зникає; настають нові часи.

Ті часи обдаровують містечко гуком і сопінням велитенської фабрики над Нетою та через те ще ті часи не ліпші. Будівля дрижить від тієї праці наче вулий, а вечором немилосерно просвічує темряву тисячами світел.

Ніодна рука не простягнулася, ніодні уста не відчинилися, щоб вітряк залишився. Шкода!

Палітер раз із милосердя заплатив, щоб не зрубували гарного дерева. Він теж був би не допустив до того, щоб той мужик із Вікеросту купив вітряк; щоб валив його та наново ставив. Був би навчив його й потім мужик обіжджав би його кругом, годину дороги накладав би, щоби лише не бачити того вітряка.

Палітерови станув був би в допомогу його товстелезний приятель Францоз. Він був би навчив мужика своїми кремезними пястуками. Та, на жаль, Палітер і Францоз жили лише в уяві когось, хто любить гарні старі вітряки.

*) Фелікс Тімерманс—флямандський письменник. Дуже гарні його легенди та повісти з флямандського життя, а також „Ісус у Фляндрії", написані зразковою мовою.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за червень 1935 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	310.87
2.	393.33
3.	100.61
4.	91.65
5.	186.01
6.	29.70
7.	237.96
8.	188.02
9.	176.95
10.	175.60
11.	74.98
12.	81.72
13.	68.15
14.	8.24
15.	16.41
16.	64.77
17.	34.71
18.	138.57
19.	2.14
20.	214.09
21.	251.40
22.	17.32
23.	41.84
24.	93.79
25.	117.10
26.	38.49
27.	54.02
28.	71.95
29.	155.61
30.	53.96
31.	138.33
32.	33.74
33.	81.23
34.	6.29
35.	23.82
36.	121.64
37.	121.68
38.	240.53
39.	98.15
40.	21.58
41.	12.31
42.	156.20
43.	44.11
44.	143.26
45.	271.42
46.	24.59
47.	28.96
48.	47.38
49.	20.06
50.	173.92
51.	59.54
52.	51.86
53.	65.14
55.	51.06
56.	173.62
57.	133.12
58.	150.32
59.	154.72
60.	32.68
61.	77.16
62.	96.71
63.	278.48
64.	88.14
65.	234.74
66.	80.23
67.	155.93
68.	23.17
69.	166.04
70.	260.18
71.	7.59
72.	38.18
73.	46.74
74.	48.05
75.	93.66
77.	78.35
78.	100.26
79.	13.85
80.	38.04
81.	156.55
82.	78.88
83.	144.85
84.	47.67
85.	133.79
86.	227.98
87.	187.82
89.	22.33
90.	100.80
91.	344.72
92.	17.29
93.	63.59
94.	314.81
95.	52.42
96.	326.37
97.	149.93
98.	109.53
99.	178.78
100.	153.81
101.	42.56
102.	451.26
103.	105.84
104.	201.60
105.	174.05
106.	246.21
107.	20.08
108.	49.29
109.	118.13
110.	7.18
111.	38.49
112.	254.49
113.	87.60
114.	74.33
115.	30.86
116.	48.20
117.	90.38
118.	79.63
119.	26.34
120.	166.17
121.	130.96
122.	58.69
123.	253.51
124.	108.11
125.	33.21
126.	80.70
127.	127.60
128.	16.83
129.	38.02
130.	319.68
131.	15.20
132.	167.16
133.	219.24
134.	55.14
136.	110.95
137.	215.78
138.	55.02
139.	71.97
140.	88.78
142.	65.50
143.	59.78
144.	21.29
145.	54.98
146.	134.01
147.	372.69
148.	25.78
150.	28.87
151.	73.32
152.	136.45
154.	60.44
155.	420.44
156.	103.05
157.	9.98
158.	244.08
159.	85.18
160.	144.30
161.	161.87
162.	32.73
163.	105.09
164.	89.22
165.	21.41
166.	49.89
167.	74.16
168.	188.01
169.	52.99
170.	155.01
171.	55.24
172.	44.14
173.	79.57
174.	30.96
175.	142.62
176.	258.54
177.	99.96
178.	64.30
179.	211.33
180.	23.82

Відділ	Заплатив
181.	125.31
182.	154.95
183.	25.24
184.	12.57
185.	77.56
186.	69.31
187.	31.15
188.	46.99
189.	3.18
190.	6.29
191.	109.57
192.	74.81
193.	98.25
194.	33.05
195.	40.35
196.	47.82
197.	44.10
198.	62.62
200.	123.70
201.	47.69
202.	39.06
204.	309.86
205.	2.45
206.	214.13
207.	72.93
208.	23.87
209.	68.78
210.	39.94
211.	149.30
212.	47.55
213.	275.14
214.	41.53
215.	29.23
216.	29.19
217.	372.95
218.	408.26
219.	106.48
220.	166.90
221.	463.03
223.	295.89
225.	25.78
227.	95.04
228.	146.08
229.	217.78
230.	219.78
231.	43.42
232.	67.24
233.	41.59
234.	124.65
235.	122.33
236.	138.43
237.	190.45
238.	94.03
239.	297.00
241.	62.99
242.	168.87
243.	69.26
244.	22.72
245.	104.88
246.	51.89
247.	247.85
248.	105.02
249.	45.35
251.	200.63
253.	86.94
254.	102.09
255.	77.63
256.	41.32
257.	24.75
259.	196.83
262.	49.26
263.	62.53
265.	31.04
266.	91.51
267.	78.39
268.	83.33
269.	42.99
270.	209.44
271.	79.44
273.	146.83
274.	194.91
275.	74.47
276.	430.20
277.	121.36
278.	121.00
279.	18.40
280.	189.44
281.	70.69
282.	201.95
283.	89.87
284.	61.65
285.	24.71
286.	35.60
288.	157.00
289.	31.16
290.	61.83
292.	407.82
293.	42.75
294.	39.42
295.	191.27
296.	253.98
297.	22.60
298.	60.01
299.	47.05
300.	126.78
301.	165.91
303.	55.70
304.	40.53
305.	61.10
306.	27.76
307.	54.08
308.	119.65
309.	39.70
310.	55.55
311.	14.86
312.	28.93
314.	13.88
315.	25.02
316.	262.72
317.	83.21
318.	88.16
319.	47.66
320.	120.30
321.	78.89
322.	43.38
323.	68.37
324.	135.30
325.	94.49
326.	142.76
327.	24.85
328.	30.81
329.	36.50
330.	92.68
331.	33.54
332.	73.31
333.	79.68
334.	211.91
335.	49.43
336.	185.65
337.	14.14
338.	252.83
339.	139.13
340.	21.72
341.	63.92
342.	147.45
344.	75.49
347.	120.48
349.	68.70
350.	105.02
351.	72.12
352.	235.79
353.	25.76
354.	21.80
355.	68.11
357.	55.30
358.	67.28
359.	68.01
360.	14.29
361.	979.94
362.	74.61
363.	89.94
364.	336.59
365.	130.28
366.	15.75
867.	242.77
368.	25.02
369.	218.35
370.	191.19
371.	177.90
372.	37.75
373.	43.04
374.	44.22
375.	70.96

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
376.	26.00	385.	220.60
377.	20.65	388.	133.71
378.	15.67	390.	47.34
379.	68.26	392.	20.61
381.	36.96	396.	93.47
382.	27.05	400.	66.68
383.	179.38	401.	24.74
384.	32.08		

З місячних вкладок нових родів обезечення $39,157.85

Відділ	Заплатив
1.	63.28
2.	33.84
3.	6.22
4.	1.83
6.	1.61
7.	8.28
8	28.96
10.	29.88
11.	2.87
12.	42.98
17.	3.32
18.	7.17
19.	2.36
20.	5.75
23.	1.29
25.	2.02
27.	2.25
28.	48.00
30.	21.07
33.	17.85
35.	81
36.	2.68
37.	24.53
38.	3.34
39.	46.05
41.	20.51
42.	1.87
43.	5.16
44.	5.71
45.	1.22
46.	8.55
47.	12.49
50.	1.13
52.	2.94
53.	4.05
57.	10.00
58.	2.40
62.	16.42
64.	7.78
65.	38.46
66.	29.26
67.	12.59
68.	2.78
70.	8.34
72.	3.13
73.	36.83
78.	29.78
80.	1.58
83.	10.88
86.	11.55
87.	1.15
90.	100.46
98.	3.87
99.	8.87
101.	2.84
102.	9.78
103.	99
104.	46.57
105.	16.47
106.	36.53
107.	5.24
108.	44.76
109.	6.57
111.	1.09
112.	19.13
113.	4.72
114.	9.86
116.	3.06
117.	19.38
119.	4.32
121.	3.77
122.	2.48
123.	3.20
125.	4.84
127.	21.16
129.	3.32
130.	10.06
131.	1.19
133.	15.53
134.	30.03
136.	43.16
137.	1.59
139.	12.52
140.	1.64
142.	59.16
143.	25.87
147.	94.84
148.	1.13
151.	31.95
152.	13.30
153.	7.00
155.	12.43
156.	8.79
161.	7.12
162.	7.84
164.	1.62
167.	6.23
168.	17.34
169.	4.26
170.	38.38
177.	7.15
179.	1.08
181.	10.55
185.	115.10
187.	1.97
188.	1.36
189.	18.96
190.	22.05

Відділ	Заплатив
192.	26.46
193.	29.37
195.	12.71
198.	9.73
204.	3.77
205.	13.88
206.	164.74
207.	7.70
208.	10.51
209.	13.34
211.	16.04
212.	1.31
213.	64.76
215.	2.14
216.	19.80
217.	24.56
218.	12.75
219.	5.54
220.	13.73
221.	70.52
225.	17.49
227.	5.54
230.	24.95
233.	13.13
234.	27.26
235.	16.91
236.	18.59
237.	23.83
238.	6.02
239.	5.40
241.	14.18
243.	16.40
245.	7.80
246.	1.45
247.	2.51
248.	16.69
254.	5.49
257.	17.62
262.	7.94
263.	1.75
266.	10.74
267.	5.44
268.	39.82
270.	3.00
273.	5.22
274.	6.45
275.	30.00
276.	18.72
277.	14.96
278.	11.12
280.	3.15
282.	9.32
283.	25.85
284.	3.37
286.	44.30
288.	30.29
292.	8.80
295.	8.59
298.	10.76
299.	4.39
300.	42.52
303.	8.70
305.	17.68
306.	7.68
309.	3.60
312.	17.48
315.	1.14
316.	17.43
317.	15.69
318.	29.80
319.	4.97
320.	1.43
321.	7.19
322.	6.06
324.	11.36
325.	1.39
326.	4.58
327.	14.29
331.	10.99
332.	5.19
333.	1.41
334.	25.86
335.	6.34
336.	33.98
337.	8.34
338.	15.86
341.	17.68
342.	52.23
349.	6.30
350.	4.06
355.	6.30
358.	3.97
361.	54.07
363.	32.29
264.	2.70
365.	20.35
367.	9.70
368.	74
370.	40.70
371.	5.35
375.	1.30
382.	12.18
383.	13.22
384.	40.27
385.	24.79
388.	31.64
401.	11.14

З місячних вкладок старого роду обезпечення	$3,489.82
З місячних вкладок від членів	$42,647.67
Процент від бондів	1,591.66
Процент від морґеджів	5,186.32
Сплати бондів	5,168.00
Сплати морґеджів готівкою	1,041.62
Перенос морґеджів на власну реальність	83,352.90
Рент від реальности	1,189.56
Процент від позичок нових родів обезпечення	1,829.77
Сплати позичок нових родів	715.00
Сплати позичок до фонду запомогового	270.00
в. 77 зворот степендії К. Головід	250.00
Разом	143,242.50

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 1 Янищак Василь	$1,000.00
в. 51 Вуйчик Анастасія	1,000.00
в. 65 Телявський Стефан	1,000.00
в. 76 Дуфлян Михайло	1,000.00
в. 106 Гошко Петро	1,000.00
в. 170 Дячик Андрій	1,000.00
в. 175 Пошивак Петро	500.00
в. 175 Дурда Франко	1,000.00
в. 212 Чмирит Анна	500.00
в. 215 Кучма Онуфрей	1,000.00
в. 229 Коцюпка Михайло	1,000.00
в. 338 Драґан Вероніка	1,000.00

Виплати з фонду запомогового:

в. 7 Ткачишин Юрій	50.00
в. 29 Коваль Михайло	35.00
в. 33 Дороцька Анна	25.00
в. 46 Угорчак Іван	50.00
в. 48 Нагребецька Марія	25.00
в. 50 Зазуля Ева	25.00
в. 51 Батицький Роман	50.00
в. 63 Зубик Андрій	25.00
в. 65 Матлаґа Стефан	25.00
в. 90 Шарич Павлина	50.00
в. 108 Дзят Іван	35.00
в. 109 Галас Петро	35.00
в. 119 Омелян Олекса	25.00
в. 139 Волошин Текля	35.00
в. 140 Страдомська Юстина	25.00
в. 145 Бача Антін	25.00
в. 147 Карпович Дмитро	35.00
в. 149 Манко Юрій	35.00
в. 163 Колодчак Павло (умово хорий)	75.00
в. 181 Савка Олена	25.00
в. 187 Обаль Максим	35.00
в. 192 Верещак Ілько	35.00
в. 200 Вовк Марія	25.00
в. 201 Луців Василь	25.00
в. 223 Стебелінська Ксеня	25.00
в. 229 Кузмин Микита	25.00
в. 235 Невойда Павлина	25.00
в. 239 Малина Іван	35.00
в. 239 Дацьків Кирило	20.00
в. 246 Лода Марко	35.00
в. 247 Гарванко Анна	25.00
в. 254 Мічковський Матей	50.00
в. 269 Петрик Софія	25.00
в. 273 Гапа Марія	25.00
в. 274 Цицик Катерина	25.00
в. 292 Михалюк Іван	20.00
в. 292 Качмар Дмитро	35.00
в. 301 Уханський Іван	50.00
в. 312 Дацько Іван	25.00
в. 317 Петришин Катерина	25.00
в. 333 Баран Марія	25.00
в. 334 Юрчишин Марія	25.00
в. 336 Федорович Антін	35.00
в. 361 Лапій Лена	35.00
в. 364 Рибачок Дмитро	25.00
в. 383 Пухта Василь	50.00
в. 385 Садовський Михайло	50.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 1 Ґлова Василь	139.00
в. 36 Кучмій Катерина	34.00
в. 44 Кудрик Стефан	112.00
в. 56 Кулеба Катерина	500.00
в. 69 Когут Михайло	258.75
в. 95 Романишин Матвій	66.22
в. 112 Гамера Анна	46.20
в. 124 Олійник Ілько	444.00
в. 145 Самсон Петро	206.00
в. 159 Терпливець Ілько	108.80
Федеральний податок за чеки	18

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орґан	3,595.00
Платня ґоловного уряду	686.00
Виплата нагороди за зорґазування нових членів	725.50
Ювилейна Книга	500.00
Податок від реальности	365.07
Платня помічних сил	265.00
Платня лікарям за нових членів	124.75
Видатки почтові і телефон	117.45
Кошта подорожі гол. урядників і репрезентації	123.36
Кошта правні	25.00
Прибори до офісу	23.36
Направа і чищення машин до писання	11.50
Фратернал Монітор	10.50
Федеральний податок за чеки	1.46

Виплати з фонду народного:

Федеральний податок за чеки	2

Інші виплати з фонду посмертного:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	439.14
Федеральний податок за чеки	7.02

Інвестиції.

Закуплено бондів	51,523.75
Процент на бондах	829.93
Закуплено морґеджів	30,869.33
Процент на морґеджах	462.98
Інвестовано в морґеджах	4,499.45
Перебрано морґеджові інвестиції на власні реальности	83,352.90
Позички членам нових родів обезпечення	14,733.00
Разом	$207,787.58

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем травня 1935 остала	$422,880.00
Прихід за червень	143,242.50
Разом	$566,122.50
Розхід за червень	207,787.58
Готівка з кінцем червня 1935 остає	$358,334.92

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 358,334.92
Морґеджі	1,274,195.61
Бонди	808,504.75
Реальности	582,888.58
Дім У. Н. С.	120,000.00
Позички членам	413,340.50
Разом	$3,557,264.36

Стан довжний:

Фонд посмертний нових родів обезпечення	$2,450,975.76
Investment & Mortuality Fluctuation Fund	193,350.75
Фонд адміністраційний	102,285.27
Фонд запомоговий	76,008.97
Фонд конвенційний	21,627.87
Фонд народний	3,156.07
Фонд резервовий	98,001.57
Фонд посмертний старого рода	408,665.45
Фонд сирітський	203,192.65
Разом	$3,557,264.36

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний член 292 від. У. Н. Союза, складаю щиру подяку головним урядникам нашої орґанізації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $35, котрі стали мені великою помічю у моїм тяжкім положеню. Бажаю У. Н. Союзови якнайкращих успіхів. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Дмитро Качмар.

В коршмі.

— Ну, пані вуйці, як вам смакує горівка?

— Дякую! Буду пити на твое, Мошку, здоровля, бо на мое заслаба.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за червень 1935 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	13.95
2.	13.75
3.	4.50
4.	2.03
5.	7.05
7.	17.55
8.	16.43
9.	17.60
10.	2.70
11.	11.55
12.	1.90
13.	12.40
14.	50
15.	1.13
16.	7.20
18.	4.72
20.	8.35
21.	10.35
23.	1.13
24.	13.50
25.	1.80
26.	4.95
27.	90
28.	9.68
29.	10.00
30.	6.75
31.	10.65
33.	14.20
35.	1.80
36.	4.05
38.	5.20
39.	7.42
40.	2.03
42.	8.78
43.	75
44.	10.57
45.	14.17
46.	68
47.	3.25
48.	3.60
50.	16.43
51.	68
52.	3.15
53.	3.60
55.	3.85
56.	13.50
57.	8.33
58.	10.60
59.	10.98
60.	2.48
61.	5.40
63.	18.00
62.	9.70
64.	9.23
65.	15.75
66.	90
67.	9.22
68.	1.35
69.	3.15
70.	9.00
72.	4.15
73.	4.75
74.	1.35
75.	10.35
77.	5.62
78.	4.75
79.	90
80.	2.50
81.	7.00
82.	4.95
83.	11.70
84.	2.75
85.	13.75
86.	7.45
87.	10.80
89.	2.70
90.	21.17
91.	22.30
92.	1.80
93.	1.35
94.	15.97
95.	10.15
96.	13.30
97.	14.63
98.	2.50
99.	18.70
100.	3.85
102.	25.43
103.	5.35
104.	9.22
105.	11.70
106.	10.68
107.	2.30
108.	5.85
109.	7.42
110.	1.35
112.	8.45
113.	4.50
114.	7.45
115.	1.30
116.	6.08
117.	1.80
118.	1.35
120.	12.60
121.	12.18
122.	1.80
123.	8.10
124.	9.45
125.	1.40
126.	2.93
127.	8.55
128.	1.00
129.	1.35
130.	14.65
131.	90
132.	8.45
133.	2.25
136.	19.58
137.	13.73
139.	5.00
140.	7.90
142.	19.15
143.	3.60
144.	1.85
145.	4.95
146.	6.98
147.	32.18
148.	3.83
150.	12.15
151.	13.00
152.	5.95
155.	23.40
156.	11.95
158.	14.85
159.	4.73
160.	4.95
161.	12.45
162.	1.15
163.	4.95
164.	10.80
165.	2.70
167.	4.73
168.	8.80
169.	50
170.	12.60
171.	3.40
172.	6.85
173.	5.15
174.	3.60
175.	6.10
176.	11.25
177.	2.50
178.	4.50
179.	13.95
180.	16.43
181.	2.05
182.	5.63
185.	30.00
186.	1.60
187.	45
188.	4.55
189.	1.35
191.	6.55
192.	9.00

Відділ	Заплатив
193.	2.70
194.	50
196.	4.05
197.	70
198.	2.75
200.	8.80
201.	3.60
204.	19.35
205.	4.10
206.	30.25
207.	3.15
208.	90
209.	2.05
210.	50
211.	7.05
212.	90
213.	16.90
214.	3.60
217.	18.68
218.	11.03
219.	6.98
220.	11.48
221.	33.30
223.	27.70
225.	3.60
227.	6.10
228.	4.05
229.	14.40
230.	15.30
231.	4.30
232.	6.10
233.	45
234.	17.55
235.	10.80
236.	7.20
237.	18.50
238.	7.45
239.	20.93
241.	1.35
242.	13.50
243.	10.13
244.	1.68
245.	8.80
246.	2.47
247.	14.25
248.	12.60
251.	7.00
253.	3.85
254.	4.95
255.	6.30
256.	4.75
257.	1.58
259.	10.58
262.	2.50
263.	2.03
265.	2.70
266.	4.95
267.	3.60
268.	5.13
269.	2.50
270.	14.90
271.	5.00
273.	5.40
274.	6.75
275.	5.40
276.	23.18
277.	6.53
278.	6.65
279.	1.35
280.	5.65
281.	3.83
282.	16.65
283.	5.20
284.	45
285.	45
286.	3.83
288.	15.75
289.	4.05
290.	3.15
292.	25.94
293.	1.57
294.	3.60
295.	4.95
296.	11.95
297.	2.05
298.	2.70
299.	2.48
300.	7.05
301.	6.15
303.	1.35
305.	4.75
306.	1.80
307.	1.65
308.	3.15
309.	1.80
310.	3.15
311.	1.15
312.	5.65
314.	1.45
315.	.25
316.	14.63
317.	4.50
318.	9.45
319.	1.80
320.	5.40
321.	6.30
322.	1.80
323.	8.10
324.	5.13
325.	1.35
326.	9.68
327.	4.05
328.	2.95
330.	7.20
331.	5.20
332.	6.30
333.	3.85
334.	9.45
335.	2.95
336.	16.45
337.	.90
338.	15.10
339.	7.20
340.	2.25
341.	1.35
342.	19.58
344.	2.25
347.	6.30
349.	6.55
350.	1.35
351.	1.35
352.	4.75
354.	.67
355.	2.70
357.	1.85
358.	3.40
359.	5.40
361.	46.60
362.	10.35
363.	12.38
364.	16.65
365.	9.23
366.	4.85
367.	11.05
368.	.45
369.	13.80
370.	9.90
371.	11.50
373.	3.60
374.	3.83
375.	6.75
377.	1.35
378.	2.70
379.	8.80
381.	1.80
383.	12.38
384.	9.00
385.	9.67
388.	15.08
390.	8.55
392.	2.05
396.	7.25
400.	11.70
401.	2.38

З місячних вкладок від чл.	$2,436.67
Процент від морґеджів	596.15
Процент від бондів	168.75
Сплати морґеджів	30.00
Сплати бондів	3,064.00
Разом	$6,295.57

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Доплачено до бондів	$ 64.00
Податок від чеків	8

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за Укр. Тижневик	475.00
Платня помічних сил	265.00
Оплата почти	25.00
Податок від чеків	10

Інвестиції:

Кошта правні при перебранню реальности на власність	175.00
Разом	$1,004.18

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем травня 1935 остала	$67,391.72
Прихід за червень	6,295.57
Разом	$73,687.29
Розхід за червень	1,004.18
Готівка з кінцем червня 1935 остає	$72,683.11

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 72,683.11
Морґеджі	133,175.00
Бонди	103,974.00
Реальности	56,650.92
Разом	$366,483.03

Стан довжний:

Фонд посмертний	$265,001.07
Фонд адміністраційний	101,481.96
Разом	$366,483.03

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

МІННЕАПОЛІС, МІНН. Тов. Запорозька Січ, від. 385, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в середу, 17. липня, в годині 7:30 ввечір, в У. Д. Просвіти, 700 Джексон вул. Н. І. Просимо всіх членів прибути на час, бо будемо принимати нових членів. Буде теж справоздання уряду за пів року. — О. Шабатура, предс.; Н. Дмитрук, кас.; О. Козак, секр.

БОЛЬШЕВИЦЬКА „ХЛІБОРОБСЬКА ОСВІТА".

У центральному комітеті комуністичної партії України в Києві відбулися наради представників усіх наукових хліборобських установ та досвідних стацій. Взяли в них участь коло 90 членів академії наук, професорів і співробітників хліборобських установ. Проводили нарадами секретарі ЦК партії: Косьор, Постишев, голова української ради народніх комісарів Любченко і комісар земельних справ України, Папірний. Звідомлення з тих нарад, поміщене „Ізвєстіями", визначається гострим тоном у відношенні до управ наукових хліборобських установ. Між іншим Постишев сказав, що „колхози в 1931. р. були кращі, ніж хліборобський інститут тепер". (Відома річ, що колхози тому чотири роки знаходилися в дуже поганому стані). Звертає теж увагу спосіб ставлення запитів професорам. Наприклад Косьор з причини недостачі конкретних даних про науковий вислід плекання худоби спитав директора: „Невже нема їх зі страху перед відповідальністю?" — й дістав притакуючу відповідь. Всі управителі наукових установ нарікають на недостачу людей, недостачу сільської інтеліґенції та недбале становище комісаріяту земельних справ до наукових установ. Про рівень наукових праць свідчать дві анекдоти з реального життя, наведені комісаром хліборобства Папірним. Інститут плекання дробу між іншими науковими темами виладив і таку: „Обтяження одного когута в залежности від вимірів курки", що має значити: „Скільки курок може заплідити один когут?" В біольоґічному інституті справу боротьби з рільними шкідниками розвязано так: розпорювано котам животи і зі скількости пільних мишей, знайдених у їхніх шлунках, дошукувались даних про знищені шкідники...

В школі.

— Яка це крейда?
— Біла.
— А таблиця?
— Чорна.
— А мій капелюх?
— Старомодний.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ВИЛИМЕНТИК, КОНН.

З дня Четвертого Липня.

Хоч тут українська громада числом не багата, однак в американському життю з нею числяться. Свідчить про це запрошення міського заряду до участи на день 4. липня нашої громади. Знаючи свою слабу силу, ми вдались за помічю до Вунсакет, Гартфорд, Норвіч і до поодиноких околичних громадян.

Всі ті зеднані українські громадяни разом з молоддю нараховували до 400 душ. Молодь, головно дівчата, була гарно повбирана в національні строї. Чисельна група українських жінок з Гартфорд, Конн., виступила в костюмах Червоного Хреста. Решта учасників мали синьожовті ленти і такоїж самої краски шапки. Поперед української громади маяв синьожовтий прапор, а поруч нього американський. За ними, у своїх музичних товариських уніформах, виступала Українська Банда з Вунсакет, під проводом гром. Григорія Кузика, в числі коло 40 членів. Це музичне товариство записало вже неодну прихильну сторінку в англійській пресі для української громади у Вунсакет, тож не прогаявало воно нагоди і тим разом. Погода була чудова і сприяла святови. Українська група розпочала свій вимарш з української православної церкви, а згодом злучилась на Мейн вулиці з загальною маніфестацією. Нам призначили перше місце. Для містечка Вилиментик була це велика несподіванка. А ще більшою була вона для наших „приятелів", Поляків, тимбільше, що наша група була найчисленнішою. До цього треба додати ріжнобарвні кольори нашої молоді, один стрій цілої нашої громади, громадську дисципліну. Все те притягало міських житців у нашу сторону. А треба зазначити, що в тому дні в місті з околичних фармерів гостювали поверх 50 тисяч людей. Велика частина з них це наші люди хоч, на жаль, національно незрілі. Коли приглядалися цьому походови; багатьом з них котилися сльози.

На закінчення цеї маніфестації була призначена величезна площа, на котру ввійшла при кінці велика маса людей. Були там поміщені мікрофони. В маніфестації брали участь крім нашого ще й інші музичні товариства. Навіть міська управа мала таке своє товариство, де по більшій части були самі барабаники. Коли вже всі вкінці зійшлися, наша Українська Банда відограла американський гимн. Всі прапори, що їх мали численні групи, похилилися в сторону нашого прапора. З мікрофона роздався грімкий голос урядника маніфестації із щирим похвальним признанням для нашої української групи: „Українська нація дала нині нам, Американцям, велику поміч. В цілій історії наше місто з околицями такої чудової на красу, такої взірцево зорганізованої і такої великої культурної дисципліни, що творила і зробила українська група для звеличання нашого свята, ми ще не мали. Дяка і слава для цілої української групи!"

Хочу при кінці звернути увагу зарядови Української Банди з Вунсакет, що для нашої нації булоб дуже пожиточно, якби вона в своїм товаристві створила постійний комітет інформативний, котрий занявсяб пропаґандивною справою нашої Батьківщини. В нас вже, Богу дякувати, є досить друкованого слова в англійській мові. Є поважно науково оброблені книжки. За тим треба вдаватись тільки до Обєднання і до подібних організацій. При всяких таких випадках треба поширювати наші культурні надбання. Коли ж у вас нема на це потрібних фінансів, треба вдатись до наших околичних організацій. Булоб дуже корисно, щоб у таких моментах був приготовлений хтось з коротким публичним словом.

М. Скибінський.

ЛІТНЯ ПОРА ТА ЗДОРОВЛЯ.

(Подає д-р Джан Л. Райс, комісар здоровля міста Ню Йорку).

Давнішими роками всі матері маленьких дітей дрожали зі страху перед кожною надходячою літньою спекою, бо вони з досвіду знали, що це тоді була найнебезпечніша пора для немовлят через панівні дитячі недуги. Завдяки винайденню способу пастеризації молока дитячі недуги є тепер відносно рідкістю і діти можуть пережити літо таксамо вигідно, як інші сезони.

Підчас гарячого літа здоровля і вигоди дітей залежать головно від трох річей, а саме: чистоти, дібраної вільної одежі та відповідного харчу. Крім того треба маленькі й більші діти охороняти від мух, через вживання сіток на вікна, двері чи інші отвори, не допускати їх до помешкань, а особливо, щоб не сідали на поживу, бо мухи розносять недуги. Всі споживчі артикули, які скоро псуються, треба держати в ледівні до часу варення чи вживання.

Треба бути обережним підчас пиття зимної води. Факт є, що вода, держана в посудині, в ледівні, безпечніша до вживання яко напиток, ніж вода, до якої додається леду, бо лід може бути нечистий. Людський організм вимагає більше води літом ніж в інших порах року. Не вживайте забагато солодких напоїв, а замісць того вживайте досить звичайної води, молока та маслянки.

В гарячі дні маленькі діти не повинні мати на собі більше одежі крім пеленки, а більші зодягнені лише в одностійну одежу. Найкраще вбрання є те, котре покриває якнайменшу частину тіла, бо тоді поверхня організму виставлена на безпосередній контакт з повітрям та сонцем.

Дорослі люди також повинні брати на себе підчас цілого літа по можности, якнайменше вбрання. Як знаємо, жінки виказують більше розсудку відносно вбрання, ніж чоловіки.

Вставати рано з ліжка кілька хвилин раньше, майже кожна людина може уникнути поспіху. Підчас гарячих днів поспіх веде тільки до невигод. Холодна зливна купіль зрана, а коли можливо то й вечором, це знаменитий скріпляючий середник. Коротко кажучи: харчуйтесь легко, зодягайтеся з розсудком, купайтесь кожного дня, не спішіться, а тоді літня гарячка не буде для вас пострахом.

ФЛІС.

ЩО МОЖЕ ЗАЗДРІСТЬ.

В чехословацькому містечку Смршитці арештовано молодця, що вкрав почтову скриньку. Він залюбився безнадійно в гарну булочницю, яка відкинула його залицяння. Молодець почав заздрісно за нею слідити і недавно побачив, що вона вкинула лист до почтової скриньки. Бажання довідатись, до кого вона пише, було сильніше від голосу розуму. Він скористав з того, що на вулиці не було прохожих, зняв скриньку з гачків і заніс до дому, щоби витягнути лист і прочитати. На нещастя хтось бачив його при тій роботі і він мусить тепер відповідати за нарушення почтової тайни.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

КЛІВЛЕНД, О.

Збірка на голодуючих на Західній Україні.

При відділі 8. Молодих Українських Націоналістів існує організація Червоного Хреста, що вчиться нести допомогу в наглій потребі під проводом фахової, бо дипльомованої доглядачки, панни Марії Масленко. Цей відділ уладив збірку на голодуючих на Західній Україні під церквою св. Петра й Павла дня 16. червня за дозволом о. Мереньковa. Зібрано $20.50, а в тім є жертва пані К. Олексик і гр. А. Когута по $1; а Г. Яцишин дав 75 ц. Решта дрібними датками.

Збірка під церквою св. Духа, за дозволом о. Ганулі, відбулася 23. червня і принесла $14.13. В тім є жертва о. Ганулі $1. Решта дрібними.

Збіркою займалися такі дівчата: Анна Яцишин, Марія Юрчик, Марія й Анастасія Шмагала, Параскевія Поливчак, Ева Жеруха, Анна й Анастасія Труш, Розалія Кобилянська, Ольга Панталимон, Марія Лев. Через Обєднання вислано разом $34.63.

Марія Лев.

ПАЛМЕРТОН, ПА.

На Народній Дім у Гниличках.

Завдяки нашому громадянинови Василеви Пилипчукови ми знову вислали $26 на докінчення Народнього Дому в Гниличках Малих, повіт Збараж. Гроші зібрано поміж нашими Українцями в містечку Палмертон, Па.

Спис жертводавців: З. Галієвська $5, Н. Деркач $5; Укр. Аматор. Кружок $2; по $1: Г. Мацюк, І. Бугай, М. Бакун, М. Поцілуйко, І. Прокопишин, В. Федоришин; по 50 ц.: М. Березяк, М. Марців, О. Патер, М. Кутас, О. Царинський, Л. Шийка, П. Трескот, В. Саган, І. Васильковський, М. Гринишин, А. Чаплинська, Т. Пацірковський, Д. Савчинець, А. Деркач, Д. Вересюк; по 25 ц.: М. Гаяк, С. Цекот.

Всіх грошей з попередньою збіркою вислано $361, щоби викінчити наш дім. Як пишуть нам з села, потрібно ще коло $250.

КЛІВЛЕНД, О.

На ріжні ціли.

Дня 5-го травня відбулося при церкві св. Петра і Павла свячене нашої громади, під час якого чесні присутні на заклик гр. Дмитра Шмагали зложили $30, які вислано до Обєднання на такі старокраєві ціли, а це по $10 на визвольну боротьбу, Рідну Школу і інвалідів. Тим жертводавцям заявили, що нам треба при кожній такій нагоді памятати за боротьбу в Рідним Краю та за наш обовязок тій боротьбі помагати. Жертвували по $1: о. Мереньків, О. Малицький, П. Головчак, М. Тарнава, Г. Коваль, М. Притуляк, А. Гоїк, П. Бобечко, а решта дрібними.

Н. Декан, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

На визвольну боротьбу.

Відділ 16. ОДВУ занявся збіркою, щоб причинитися до сорок-тисячного фонду.

За збіркою ходили: Микола Вецал, Іван Паньків, Олекса Косюк, Пилип Стойко, Прокіп Зарівний, Михайло Чагарин, Михайло Кінаш і Петро Гук.

Жертви зложили: по $25: Грогорій Бойко з Провіденс, Н. Н., Н. Н.; по $10: Відділ 29. Союза Українок, Петро Гук; по $5: Олекса Косюк, Параскевія Липська, Петро Заяць, Онуфрій Чубай, Мойсей Копернюк, Ю. Й. Ходоровський, М. О. Колісник, Прокіп Зарівний, Іван Паньків, Михайло Підгородецький; по $2: Яків Процишин, Йосиф Галовчка, Микола Вецал; по $1: Семен і Петро Рогожа, Антін Ґуряк, Олекса Заходник, Микола Житарюк, Ілія Околіта, Андрій Каролишин, Іван Рапко, Петро Ремінник, Іван Назарик, Іван Камфоняк, Іван Пуріч, Андрій Швець, Михайло Бойко, Яким Шаравара, Йосиф Чагарин, Дмитро Лукиник, Іван Рудик, Йосиф Гричук, Остап Кравець, Володимир Липський, Андрій Галас, Дмитро Герман, Кость Корницький, Микола Сулима, Анна Свірська, Пилип Стойко; по 50 ц.: Микола Матковський, Іван Затонський, Марко Натиняк, Василь Пасічняк, Іван Городиський, Іван Томчук, Михайло Камфоняк, Андрій Сирота, Михайло Кузів, Гнат Гливка, Тома Лаба, Петро Лапчинський, Андрій Басан, Франка Ґнецко, Петро Сталений, Василь Липка; по 25 ц.: Михайло Громовий, Семен Бувтик, Йосиф Квасницький, Григорій Вітушинський, Олекса Рогожинський, Микола Дзяман, Йосиф Бойко, Кость Липка, Онуфрій Червінський, Йосиф Виспянський; Іван Семченко 10 ц.

Дальше вплинули жертви: з коляди $50.55; з забави двацятьлітнього ювилею $10; зі свята Соборности $26.49; Відділ Союза Українок додав $25; замісць вінка на могилу призначено на визвольну боротьбу $9.75.

Всіх грошей зібрано $310.39. Вислано через Обєднання до краю на визвольну боротьбу $310.

Петро Гук, секр. від. 16. ОДВУ.

Любов.

Мама: — Доню, як пан Кодинський освідчався тобі, чи він був на своїх колінах?

Доня: — Ні, я була на його.

І те можливе.

— А ти, смаркачу, такий малий і вже куриш? Якби я був твоїм батьком...

— Ще можете ним бути. Моя мама вдова...

ГРОМАДСЬКІ ПРОМИСЛОВЦІ.

Важкі часи настали, то й не дивота, що не лиш „богачі", як то співається в „Гарній Олені", але й звичайні люди „беруться на способи". Комбінують, калькулюють, видумують, промишляють і, де вдасться вкрасти, то крадуть.

Недавно прогомоніла справа „Спулдзельчого Банку Людового", директори за невинного окрадення селянських капіталів вифасували по кілька років криміналу, що обманеним на сотки тисяч людям нічого не помогло і не поможе, але справедливості ніби догоджено.

Або така прекрасна установа, як „Звйонзек оброньцуф кресуф всходніх". Лицарське братство з шумною назвою, що замикає в собі і „пшедмуже" християнства, і заборолo перед заливом дикого сходу і т. д. і т. д. — одного дня зліквідоване, а управа станула перед перспективою Івaнової хати.

А шкода! Ті „оброньци" робили шум і в Варшаві й у Львові, навіть у Тернополі. Вербували членів, збирали вкладки, видумали собі гарні, навіть фантастичні однострої, брали участь у всяких обходах, продавали титули й почести. За марних 100 зл. можна було дістати (в уяві) дистинкції поручника, за 200 зл., як хто хотів, міг у той сам спосіб моментально стати сотником, полковник коштував 1,000 зл., а обіцянку стати ґенералом після довших торгів можна було дістати „лише" за 2,000 зл. І щож це кому шкодило? Адже всі держави зброяться на суші, у воді й повітрі...

Та нeдискретне око влади, переглянувши та провірвши господарку, книги й касу, прийшло до переконання, що кількадесять тисяч злотих десь заподіялись.

І знову прокуратор поклика на управу з начальним вождом Обтуловичем на чолі — до карного рапорту...

Або оборонці оборонять себе, або ні.

Правдоподібніше підуть у прокураторський полон. — („Діло").

Тиберій Горобець.

З СОВЕТСЬКОГО НЕЛЕҐАЛЬНОГО ГУМОРУ

Чужинецька делегація відвідує советських провідників у Москві. Комісар Семьонов подобається членам делегації, тільки одна річ дивує їх: на його бюрку стоїть велика сплювачка.

„Товаришу Семьонов, — питає один делегат — вибачте, що запитаю: пощо тримаєте тут сплювачку на своєму бюрку?".

Це питання розлютило комісаря й він крикнув: „Це моя сплювачка і я кладу її там, де мені подобається".

В канцелярії комісаря Рабіновича здивувались делегати, як побачили крісло, що звисало зо стелі. Коли один запитав Рабіновича, пощо воно там висить, цей люто засичав: „Це моє крісло і я кладу його там, де мені подобається".

Коли вкінці делегація зайшла до Сталіна й один з делегатів згадав про сплювачку на бюрку й звисаюче крісло в канцеляріях комісарів, Сталін, підсміхаючись, сказав: „Не звертайте на те уваги. Ви повинні знати, що ті комісарі — ідіоти".

„Як вони ідіоти, то пощо їх поставлено на головні місця в комісаріятах?" — здивовано запитав один делегат.

Це вивело Сталіна з рівноваги й він викрикнув: „Вибачте, але це мої ідіоти і я кладу їх, де мені подобається; вам до того зась!"

* *

Советський президент Калінін говорить на вічу в Москві про кольосальний економічний розвиток Советів. З особливим захопленням описує, які то величаві 20-поверхові хмародери збудовано на вулиці ім. Карла Маркса в Харкові.

„Товаришу Калінін"! — перериває здивовано один зо слухачів. — „Таж я постійно живу в Харкові. Кожного дня переходжу вулицею ім. Карла Маркса, одначе ніде там не бачив таких хмародерів".

„Мовчать!" — закричав Калінін. — „В тому то й біда з вами, рабітниками, що ви витрачуєте час на проходи вулицями, замісць читати часописи й довідуватися з них, що робиться в нашій пролетарській державі".

* *

На розі вулиці стрічаються два советські громадяни й один з них починає нарікати на владу, що веде населення до загибелі: „Це влада шубравців і дурнів, а не пролетарська. Вона виголоджує населення, доводить усе до розвалу та руїни!" — викрикає він із запалом. Та в тому моменті міліціянт, що стояв недалеко й прислухувавсь розмові, хапає його за обшивку й тягне до вязниці. Товариш арештованого протестує: „Алеж, товаришу міліціянте, як ви можете його арештувати? Таж він дурень і не відповідальний за те, що говорить! Пустіть його!"

„Не здуриш, братец!" — хитро всміхається міліціянт. — „Якби він був дурень, то не знав би, з яких людей складається наша влада й не вивнавався так знаменито в нашій політичній ситуації".

* *

Колись заможний московський обиватель, а тепер нуждений советський „гражданін" переходить зо своїм маленьким синком попри мавзолей Леніна на Червоній Площі. Синок бажає знати, хто то був Ленін.

„Звісно, хто" — відповідає батько — „освободитель з кайданів. Ти того не памятаєш, але завдяки йому твоя мати визволилася з золотого ланцушка-нашийника, а я з цінного ланцушка від годинника".

УНІВЕРСИТЕТ ВЛОМНИКІВ.

Празька поліція викрила недавно дивну наукову установу, де заарештувала професорів і учнів. Касовий вломник Карло Ченик заснував „злодійський університет" на передмісті Праги. Викладав не тільки теоретично, але робив з учнями і практичні екскурсії. Власник шкільного будинку, Гавзер, позичав цілу низку інструментів, призначених для вломників, учням цього університету. Заарештовано крім Ченика і Гавзера ще Сембеґу. Учнів злодіїв шукає поліція. Професори й учні робили напади на один банк і крамниці з радіовим приладдям. Вкрали 15,000 чеських корон.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

У суботу, 13-го липня вечором, помер у Брукліні від удару серця, спричиненого високим тисненням крови та великою спекою, відомий громадянин, бизнесмен, член У. Н. Союза, **Іван Балко.**

Родився він в Великих Мостах у Галичині. До Українського Народного Союза приступив у 1913-тім році. Належав спершу до відділу 203-го, а потім до 158. Покійний усе цікавився живо громадськими справами. Оставив вдову Параскевію; сина, лікаря д-ра Андрія Балка; дочку Анну, вчительку публичної американської школи, та дочку Ганусю.

Похорон почнеться з дому жалоби під ч. 51 Кент Евеню у Брукліні у вівторок, пів до 10-тої години рано, звідки піде до української католицької церкви св. Духа на Норт 5-тій вулиці, а потім на Ст. Джан'с Семетері.

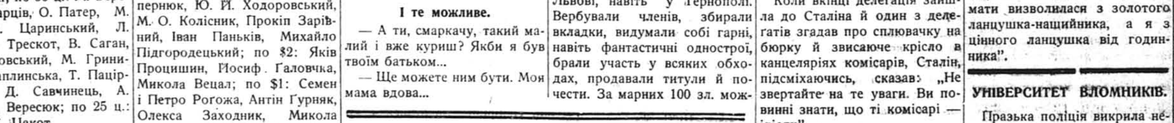
Земля йому пером!

Ліс.

Вона: В цьому лісі ми тому три роки заручилися. Тепер його будуть вирубувати.

Він: Шкода, що не вирубали тому три роки.

ТАРЗАН І ПРОЛЕВ. (76)

Коли Еяд побачив армію горилів, що наближалися до його земляків, почав криком остерігати їх перед небезпекою. Крик його спинив Арабів, але водночас і армія горилів кинулася наче рій шершенів із обох боків провалля на них. Із диким ревом вони окружали Арабів.

Загреміли мушкети Арабів. Кулі поцілили кілька горилів. Кілька згинули. Але інші, розлючені дошкульними ранами, приспішили свою смертельну розправу. З дикою силою вони вирвали з рук Арабів кріси і відкинули їх на бік.

Тоді вхопили Арабів у свої могутні обійми, свої зуби впявили в горла своїх противників. Інші пустили в рух коли та сокири. Араби пробували тікати, але було запізно! А посередині бою стояла Наомі Медисон!

Еяд був перестрашений, як побачив отсе знищення серед своїх товаришів. Він знав, що незабаром і його відкриють дикі горилі. Зручним зворотом він завернув коня і рішився покинути своїх земляків їхній долі.